

Савельєва С.О., бакалавр
Київський національний
університет технологій та дизайну
Касич А.О., д.е.н., проф.
Київський національний
університет технологій та дизайну

РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Стратегія дає відповіді на ключові питання, що стоять перед громадою: забезпечення збалансованого розвитку; збереження її середовища, підвищення ступеня комфортності, формування безпечного простору для життя та ведення бізнесу, стимулювання громадянської та підприємницької активності, розвиток власних продуктивних сил, зокрема – розвиток туризму, урізноманітнення його форм, модернізація інфраструктури, розширення пропозиції робочих місць. Загалом громади в сучасних умовах переходять від короткострокового планування розвитку до середньо – та довгострокового, що цілком відповідає як її інтересам, так і засадам державної регіональної політики.

Нормативну базу реформування процесів управління на рівні громад формують Конституція України [1] та Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». Серед основних праць, в яких висвітлено особливості процесів розробки стратегій, слід зазначити праці українських [3-6] та зарубіжних [7, 8] вчених.

Імплементация стратегічного підходу на рівні громади вимагає розуміння теоретичного базису стратегування та закономірностей цих процесів і, саме головне, дотримання ключових принципів стратегічного управління в публічному секторі.

Розробка стратегії здійснюється з дотриманням таких принципів:

- об'єктивності – використання (за можливістю) даних органів державної статистики, інших центральних і місцевих органів виконавчої влади та індикаторів, які можуть бути досягнуті та оцінені;

- обґрунтованості та доцільності – документ розробляється на основі чітко визначених цілей розвитку та економічно-обґрунтованих завдань та проєктів, що сприяють їх досягненню із використанням світового досвіду у сфері програмування економічного і соціального розвитку;

- відкритості та прозорості – громадськості та підприємцям потрібно забезпечити безперешкодний доступ до засідань робочої групи, тобто залучати до розробки цілей та завдань стратегії, з періодичним інформуванням про досягнуті результати для планування власної діяльності;

- недискримінації та рівного доступу – під час розробки стратегії необхідно дотримуватись права та враховувати інтереси різних суб'єктів населеного пункту, в тому числі – господарювання всіх форм власності;

- ефективності – визначення та забезпечення функціонування механізму досягнення цілей, виконання завдань, реалізації проєктних ідей у встановлені терміни;

- історичної спадкоємності – врахування та використання позитивних надбань попереднього розвитку населеного пункту;

- етнокультурного розвитку – відродження етнічної самосвідомості та збереження духовної й матеріальної культури етнокультурних груп;

- сталого розвитку – забезпечення розвитку населеного пункту для задоволення потреб нинішнього покоління з урахуванням інтересів майбутніх поколінь.

Ключовими перешкодами імплементації стратегічного підходу в практику управління громадами є те, що:

по-перше, формування громад – це процес, який не завершився, а тому в окремих випадках відбувається одночасне вирішення стратегічних та оперативних проблем;

по-друге, відсутня достатня кількість фахівців, які мають досвід розробки стратегій, а тому існує реальна потреба у методичному забезпечення та використанні допомоги експертів;

До розробки стратегічних планів залучаються не лише керівники громади, а й організацій та окремі особи, що дозволяє розробляти не формальні, а реальні стратегії, нові спільні проекти. Тому доцільно створити постійне партнерство між місцевою владою і підприємцями, що полегшить доступ до інформації, сприятиме комунікації та забезпечить поліпшення бізнес-середовища. Розробка стратегії розвитку громади дозволяє підвищити рівень прозорості та підзвітності обраного керівництва.

Література

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. С. 141.
2. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. С. 170.
3. Бисага Ю. М. Теорія юридичної діяльності в контексті сучасних інтерпретацій. *Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ*. 2016. №2. С. 273-275.
4. Касич А.О. Стратегування розвитку національної економіки як доктрина безпекової політики країни. *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. 2020. № 3 (13). С. 13-22.
5. Касич А.О. Модернізація економіки України в умовах глобалізаційних викликів: монографія. Кременчук : Кременчуцька міська друкарня, 2018. 240 с.
6. Касич А.О., Харченко Т.О. Стратегічний менеджмент суб'єктів публічної сфери. *Економіка та держава*. 2017. №2. С. 16-18.
7. Bryson J.M., Berry F.S. and Yang K. 2010. The State of Public Strategic Management Research: A Selective Review and Set of Future Directions. *The American Review of Public Administration* 40: 495-521.
8. Matheson A., Scanlan G., Tanner R. Strategic management in government: extending the perform model in New Zealand. 1995. State Services Commission, New Zealand. URL: <http://www.oecd.org/newzealand/1902913.pdf>.